de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 6 — 9 FEBRUARI 1951

Alleen voor
abonné's van
PANORAMA
5 ct.

„VALLEN DOET GEEN PIJN!" ZEGT SJORS

Tevredenheid

Thomas was maar een boerenjongen, die koeien moest melken en gras moest maaien, het hooi mee binnenhalen, aardappels rooien en het land bemesten. Thomas was ontevreden en hij bromde, omdat hij 's morgens vroeg op moest en des zomers in de brandend hete zon moest staan, of omdat hij 's winters, als het zo vroeg donker was, de hele avond bij de schouw moest zitten, waar moeder aan het breien was. Ook mopperde hij, omdat hij in het voorjaar de grond moest omspitten bij koude noordenwind en hij vond het naar, dat hij altijd op klompen liep en naar de koestal rook.

Bah, als hij groot genoeg was, zou hij wel zijn eigen weg gaan en naar de stad trekken, naar een fabriek; dan zou hij altijd met een net overhemd lopen en een boordje en gepoetste schoenen dragen en plezier maken in de stad. Misschien werd hij nog eens een grote meneer, die uitvindingen deed. Was Edison niet als krantenjongen begonnen, evenals Franklin en tal van anderen? Als hij maar eens die boerenrommel uit was.

Zo gebeurde het, dat op een dag Thomas, met een bundeltje goed aan een stok dwars over zijn schouder, op weg was naar die grote stad. Met heel veel moeite kreeg hij een plaatsje in een fabriek. De hele dag stond hij achter een razende machine vellen papier in te schuiven en weg te halen. Als hij even dacht aan de boerderij en aan alles wat hij zou doen als hij millionnair werd, dan vergat hij de machine en kreeg standjes van de meesterknecht.

„Zeg, boerenlummel, je staat hier niet achter je koeien."

Nee, dat was niks. Thomas moest maar maken, dat hij gauw zelf meesterknecht werd.

En inderdaad, na ettelijke jaren was Thomas zo ver. Maar wat schold nu die baas van hem, als de arbeiders niet hard genoeg opschoten. Overal kreeg hij de schuld van. Hij moest maar zorgen, dat hij gauw zelf baas werd. Na weer een aantal jaren kreeg hij ook daarin zijn zin.

De hele dag moest je nu op kantoor zijn en 's avonds, als de lui rustig hun hoofd neerlegden, zat je nog te denken hoe je meer geld kon verdienen, want ze wilden allemaal opslag hebben. Nee, zolang je geen millionnair was, zaten er toch overal haken en ogen aan.

Thomas werd nooit millionnair, maar er gebeurde iets bijzonders. Hij kreeg 'n brief van een notaris, waarin hem werd verteld, dat zijn ouders dood waren en dat hij eigenaar was van de grote boerenhoeve. Dus trok Thomas maar weer terug naar zijn boerderij. Toen hij de eerste avond in de grote boerenkamer zat en de ouderwetse hangklok rustig tikte, hoorde hij ook nog een geluidje als van een neuriënde kinderstem, en toen hij zich omdraaide, zag hij op de leuning van zijn stoel een heel klein kereltje zitten, helemaal in het groen gekleed.

„Goedenavond," zei hij vriendelijk.

„Goedenavond," zei Thomas stuurs. „Wat doe jij hier eigenlijk?"

„Ik? Ik ben hier altijd geweest," lachte het mannetje.

„Ik heb hier toch vroeger ook gewoond en ik heb je nooit gezien."

„Nee, dat weet ik. De mensen zien ons zo vaak niet. Ofschoon we altijd dicht bij hen zijn. Ze kijken gewoon over ons heen, verlaten hun huis en gaan weg."

„Gaan jullie dan niet mee?" vroeg Thomas.

„Nee, hoor. We blijven lekker op de plaats, waar een mens thuishoort. Daar zitten we dan op hem te wachten. En het gebeurt wel, dat hij, als hij later terugkomt, ons dan ineens ziet."

„Ik snap het niet," zei Thomas; „ik zou je vroeger vast en zeker gezien hebben, als je hier geweest was."

„Toch was ik er," lachte het mannetje. „'s Morgens als de zon opkwam en de vogels begonnen te sjilpen, zat ik op de rand van je bed en fluisterde in je oor, maar je gaapte en trok de dekens over je oren en als je vader met zijn stok tegen de balken sloeg om je te wekken, knorde je, dat je er zo vroeg uit moest om die vervelende koeien te melken. En als je terugkwam en je moeder de koffie klaar had en de zon al in de stal speelde op de witgekalkte muur, zat ik in het zonnetje naar je te

knipogen, maar je keek niet naar me, want je stond alweer te brommen, dat je met zo'n hitte op het land moest gaan hooien."

„Gek," zei Thomas, „je schijnt er alles van af te weten."

„En 's avonds," vervolgde 't mannetje onverstoorbaar, „als je moeder daar in de grote stoel bij de haard zat en haar breipennen tikten tegen elkaar en er nu en dan een houtblok uiteenviel in het vuur, dan zat ik op de rug van je moeders stoel en keek naar je, maar jij, met je ellebogen onder je hoofd, zag knorrig naar de grote klok of het nog niet haast tijd was om naar je vrienden te trekken en met hen te gaan zitten schelden op het boerenleven. En des Zondagsmiddags, als je achter het huis aan de slootkant lag te luieren met een boek op je schoot, dat zo mooi kon zijn, maar waarin je zelden of nooit las, dan schoffelde je met je voeten ongedurig in de kiezelsteentjes en keef je tegen je moeder, omdat ze nu en dan even indutte in haar grote stoel onder de kastanjebomen, of tegen je vader, die zijn pijpje rookte en naar de vruchbomen keek. Je kreeg niet genoeg zakgeld naar je zin, weet je 't nog? Dan liet ik me schommelen in een hoge stengel van het riet, dat zachtjes suizelde in de wind en ik probeerde met zachte fluisterstemmetjes je aandacht te trekken, maar ...."

„Maar wie ben je dan toch?" riep Thomas ineens.

„Ik?" lachte het mannetje vriendelijk. „Ik ben de Tevredenheid. We kennen elkaar al lang, maar ik heb lang op je moeten wachten, al ben je ten slotte gekomen, waar je zijn moest. En daarom, Thomas, welkom thuis ...." *CHR. D.*

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Het hobbel-paardje

Broer Brammie kreeg van tante Truus
Een heerlijk hobbelpaard.
Met dikke manen, lang en zwart
En met een reuzenstaart.

Een plekje wit heeft 't op de neus,
Doch bruin is 't voor de rest;
Hoe heerlijk rijdt broer Bram er op,
't Bevalt hem opperbest.

Hij zegt: „'k Ga eerst naar grootmama,
Die woont in Amsterdam,
En dan naar tante, die laatst vroeg,
Of 'k eens logeren kwam.

Ben 'k daar geweest, dan rijd ik vlug
Recht naar Luilekkerland,
En doe mij daar dan flink te goed
Aan lekkers, allerhand.

Mijn paard krijgt net zoveel het wil,
En zijn wij bei voldaan,
Dan vang ik met mijn paardje dra
Weer de terugtocht aan.

Maar eerst doe ik mijn zakken vol
Daarginds met lekkernij,
En ik tracteer thuis iedereen ....
Is dat niet lief van mij?"

M. J. C. H.

DE ZIEKE WOUW

LEERRIJKE LESSEN

Een kleine wouw was erg ziek en zocht hulp en vertroosting bij zijn moeder.

„Je moest er eens op uitvliegen," zei de kleine wouw, „om hier of daar iemand te zoeken, die me kan helpen. Jij weet er immers ook geen raad meer op?"

„Nee," zuchtte de oude wouw, „maar het zal niet veel baten, vrees ik."

„Waarom niet? Ik heb immers hulp nodig."

„Ongetwijfeld, maar wie zal je willen helpen?"

„Waarom zouden ze dat niet willen doen?" vroeg de kleine wouw verwonderd.

Maar de oude schudde het wijze hoofd en ging wat dichter bij de jonge wouw zitten, opdat niemand zijn woorden zou kunnen beluisteren.

„Tja," zei zij bedachtzaam, „dat zit zo. Toen je nog in je volle kracht was en niemand nodig had, vloog je heren derwaarts en je zocht en je nam, wat van je gading was, zonder ooit iemand te vragen, of je het mocht hebben, of het gemist kon worden. Je nam, gewoonweg."

„Sprak dat niet vanzelf? Ik was toch jong en sterk?"

„Ja, maar dat ben je nu niet meer. Nu ben je ziek en hulpbehoevend. Denk je nu heus, dat al degenen, die je beroofd hebt, nu ook maar meteen zullen klaar staan om je bij te springen en je te brengen, wat je nodig hebt? Ik geloof het niet."

En daar had de oude wouw gelijk in.

Want is het niet honderdmaal verstandiger om, terwijl we dit kunnen doen, anderen zoveel mogelijk tot onze vrienden te maken, door hen bij te staan en te helpen? En kunnen we dan ook niet redelijkerwijze verwachten, dat zij op hun beurt ons zullen bijspringen als we in nood verkeren of hulpbehoevend worden? Komt het niet tientallen keren voor, dat we zelf aan den lijve voelen, dat de ene dienst de andere waard is? Elke dienst, die we anderen bewijzen, staat als een „tegoed" op onze rekening.

ONZE WONDERE WERELD
REPTIELEN

DE BOSMEESTER KOMT VOOR IN SURINAME EN BRAZILIË. LENGTE 4 METER. IS ROODACHTIG GEEL MET ZWARTBRUINE RUITJES. HEEFT 2½ CM LANGE GIFTANDEN. LEEFT MEESTAL IN DE BOSSEN EN OP GROTE HOOGTEN EN LIJKT IN DOEN EN LATEN HEEL VEEL OP DE RATELSLANG.

DE MOKASSIN-SLANG IS GIFTIG EN ONGEVEER 90 CM LANG. HEEFT EEN KOPERKLEURIGE KOP. MEN VINDT HAAR IN DE MOERASGEBIEDEN VAN OOST-AMERIKA, WAAR DIT REPTIEL ZICH IN HOOFDZAAK VOEDT MET VOGELS EN MUIZEN.

KOP VAN EEN RATELSLANG. HET GIF UIT DE GIFTAND A VLOEIT DOOR EEN KANAALTJE IN DE GIFTANDEN B ZODRA DE SLANG BIJT. IN GEWONE TOESTAND LIGGEN DIE TANDEN PLAT TEGEN DE BOVENKAAK AAN, ZODAT DE SLANG ER ZELF GEEN LAST VAN HEEFT EN GEMAKKELIJK HAAR BEK KAN SLUITEN.

DE BIJTENDE SCHILDPAD HEEFT REUZENSTERKE KAKEN EN SCHIET SNEL OP HAAR PROOI TOE. DIT MAAKT HAAR TOT EEN GEDUCHTE VIJAND, DIE MEN GELUKKIG ALLEEN MAAR ONTMOET IN DE AMERIKAANSE MOERASSEN.

DE GLASSLANG WORDT ZO GENOEMD, OMDAT HAAR STAART ZO BROS IS ALS GLAS. WANNEER ZE IN DE KLEM RAAKT, KAN ZE HET HAZENPAD KIEZEN DOOR DOODEENVOUDIG HAAR STAART AF TE BREKEN.

Dieren in de winter

Het was Zondagmiddag. Een winterzonnetje zond zijn stralen over het veld, waar oom Jaap met Jan en Joop stevig aanstapte.

Heerlijk fris was het. Ze snoven eens diep de lucht op, die prikkelde in hun neus.

Wat dood leek alles in de winter. De bomen zonder bladeren en bijna geen bloemen in de tuinen. Ook veel vogels waren weggetrokken.

„Mooi is dat eigenlijk," zei Joop, „dat alles in de lente weer tot nieuw leven komt."

„Ja, jongens," antwoordde oom Jaap, „en tegen dat de winter begint, zien we de voortekenen van zijn nadering al. Verschillende vogels verlaten dan ons land en zoeken de warmere streken weer op; de bladeren gaan vallen en onze zomerbloemen en planten gaan verdorren.

De vogels, die wegtrekken, kunnen hier niet de winter doorbrengen, omdat ze dan niet voldoende voedsel zouden kunnen vinden.

De eenjarige planten leveren des zomers het zaad, waaruit in 't voorjaar weer nieuwe planten ontstaan. De knolplanten trekken zich in de warme aarde terug.

Als de bomen hun bladeren, waaruit de voedingsstoffen geput zijn, hebben verloren, hebben ze een nieuwe voorraad onder de schors, waarop ze gedurende de winter kunnen teren. Tropische bomen en planten hebben deze aanpassingsmogelijkheid niet en gaan dus hier 's winters dood.

De knoppen van onze bomen, die in de lente zullen uitkomen, zijn in de herfst al ontwikkeld. Om bevriezen te voorkomen, zijn ze met een leerachtige, met hars doordrenkte laag omgeven. Misschien heb je dat wel eens gezien bij kastanjetakken. De jonge takken zitten hierin dus veilig tegen de kou beschermd."

„Maar, oom, hoe gaat het nu met al de dieren?" vroeg Jan.

„Een gedeelte van de dieren doet een winterslaap. Bijvoorbeeld: de vleermuis, de egel en de marmot. Deze dieren zorgen er voor, dat ze 's zomers veel vliegen, torren en meer van dergelijke insecten eten. Ze worden er lekker dik van en er vormt zich 'n vetlaag onder hun huid. Wanneer het nu winter wordt, zijn al die insecten voor de kou weggekropen en kunnen dus niet meer als voedsel dienen. Dan gaan de vleermuis, de egel en de marmot slapen. Dat is een soort slaap, die meer op een verdoving lijkt. Geleerde mensen hebben onderzocht, dat ze dan kouder van lichaamstemperatuur worden. In je lichaam is een soort kacheltje. Je doet er kolen (je eten) in en je krijgt er warmte voor terug. Die warmte noemen we de lichaamstemperatuur. Wanneer die temperatuur van zo'n vleermuis nu laag wordt door de winterslaap, heeft hij ook maar weinig (kolen) eten nodig. Het voedsel, dat ze nog nodig hebben, levert de vetlaag onder de huid. Wanneer het lente wordt, zijn ze werkelijk mager geworden.

Kastanjetak

De eekhoorn houdt geen winterslaap. Die heeft verschillende bergplaatsen in holle bomen bijvoorbeeld, waarin hij nootjes heeft verzameld. Als er niets meer voor hem te vinden is, gaat hij even naar de „kast" en haalt er een lekker hapje uit.

Een mol blijft de hele winter door graven, maar als het erg vriest wordt de grond hard en kan hij met z'n kleine graafpootjes geen gangen meer maken. Hij heeft evenals de mensen een provisiekast, waarin zijn voedsel is opgeslagen. Dit voedsel bestaat uit regenwormen. Die heeft hij verzameld en door een beet lam gemaakt, zodat ze niet meer kruipen kunnen. Uit deze voorraad haalt hij zo nu en dan wat.

Een konijn heeft een hol, maar

een haas zoekt zo maar een beschut plaatsje op. In dat zoeken is hij heel handig en vaak vindt men des winters grote, kolossale hazen bijeen op plaatsen, waar ze des zomers niet voorkomen.

Er zijn vogelsoorten, die ook goed de winter doorkomen, maar vaak zijn ze hierbij toch op de mensen aangewezen voor eten en drinken. Als de sloten bevroren zijn, is het dikwijls door watergebrek, dat de vogels lijden. Jullie moeten er dus deze winter eens de gewoonte van maken, om elke dag wat eten voor de vogels te strooien. Wanneer je het steeds op dezelfde plaats doet, zul je eens zien hoe aardig ze daar aan wennen. Dikwijls zitten ze er al op te wachten.

Zet er dan ook wat water bij. Een beetje suiker in het water voorkomt het spoedig bevriezen.

Het is niet alleen fijn voor de vogels, als je ze eten geeft, maar je bent dan tegelijk in de gelegenheid, de diertjes eens goed te bekijken."

KOEN, DE KOENE

WAT ZEGT MIJN NAAM?

„Me dunkt," aldus meester Dierx in het namenkwartiertje, „dat jullie je wel nooit zult hebben afgevraagd, waar eigenlijk de woorden vandaan komen, die wij iedere dag gebruiken. Verschillende keren heb ik jullie verteld, dat een bepaalde naam van Griekse, Latijnse, Hebreeuwse of Oudhoogduitse oorsprong was; maar als wij dan even verder gaan vragen, hoe die Grieken, die Romeinen, die Hebreeën of Gothen aan hun namen kwamen, dan staan we veelal voor een raadsel. Als we zeggen, dat de naam Wolfram van het Oudhoogduitse wolf en hraban komt, dan weten we nog niet, waarom die oude Germaanse of Gotische stammen een wolf „wolf" en een raaf „hraban" noemden. En wanneer we zeggen, dat Philippus paardenvriend betekent en afkomstig is van de Griekse woorden philos en hippos, dan hebben we nog niet verklaard, waarom de Grieken het „houden van iets" met philos en een paard met hippos aanduidden. De taalkundigen vorsen dat wel heel diep na, maar op een ogenblik komen ze voor 'n gesloten deur, kunnen ze niet verder.

En dat is wel heel begrijpelijk, als wij 'n ogenblik bedenken, dat wij bijvoorbeeld elke dag een goed Nederlands woord gebruiken, dat zestig jaar geleden nog niet bestond en waarvan zelfs wij niet weten waar het vandaan komt: het woord fiets. Toen dat vervoermiddel in de negentiger jaren van de vorige eeuw geleidelijk in zwang kwam, sprak men van de velicopede (een Latijns woord, dat „met snelle voet" betekent), al gauw afgekort tot velocipé en verfomfaaid tot fielesopé. Ook het goed gevonden „rijwiel" maakte opgang. Opeens evenwel was er het woord fiets. Niemand wist, wie 't het eerst gebruikt had, aan wiens brein het ontsproten was, maar het sloeg in. Van het zelfstandig naamwoord fiets groeide het werkwoord fietsen, en zo ontstond er zelfs in onze tijd 'n goed Nederlands woord, welks oorsprong niet valt te ontdekken.

Bij de voornamen zullen we er zelden een aantreffen, waarvan de betekenis in het woord zelf als goed Nederlands tot ons spreekt. Zulk een voornaam hebben we bijvoorbeeld in Koen, waarvan de betekenis met ons bijvoeglijk naamwoord koen overeenstemt. Koen is dus: de koene, de dappere. Koen is een afkorting van Koenraad, in het Latijn Conradus. Het komt van het Oudhoogduitse kuoni — koen, dapper, en Rat — raad, en de volle naam betekent dus: in de vergadering flink voor zijn mening uitkomen. Ook Coert en Koert worden wel als afkortingen van Koenraad gebezigd. Wie echter zal zeggen, waarom de oude Germanen een dapper man kuoni noemden? Misschien weet de taalstudie het woord tot een nog diepere bron te herleiden, maar daarna staat zij weer voor een gesloten deur."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

JAN ALMAN

Het was in de tijd, dat de Watergeuzen Den Briel ingenomen hadden. Toen men dit te Vlissingen hoorde, werd het nogal rumoerig in de stad, te meer daar de Spanjaarden van plan waren, een nieuw legioen binnen de wallen van Vlissingen te legeren. Dat was natuurlijk niemand naar de zin, want er was geen mens op gesteld om vreemde soldaten in zijn huis te nemen.

Tegenstand durfde men echter niet te bieden, vooral daar niemand het waagde te beginnen.

Nu wilde het toeval, dat een voornaam burger, genaamd Jan Alman, op zekere dag ruzie kreeg met een der Spaanse officieren, die kwartier zocht voor zijn troepen. De ruzie liep zelfs zo hoog, dat de twee mannen besloten waren elkaar met de degen te lijf te gaan, en Jan Alman spoedde zich naar zijn woning om zijn wapen te halen.

Ogenblikkelijk deed 't gerucht de ronde en groot en klein riep elkaar toe: Alman wapent zich.

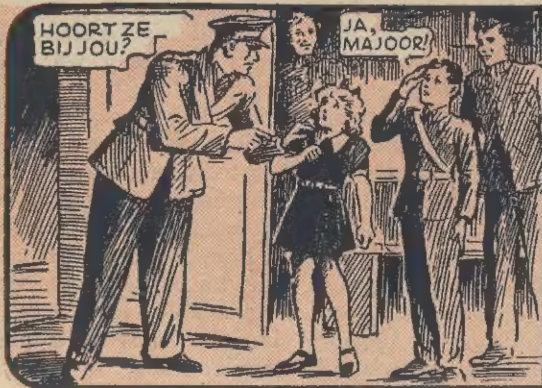
Zij, die de twist met de Spaanse officier hadden bijgewoond, wisten wel wie en wat er bedoeld was, maar de overigen — en dat was verreweg het grootste deel — verstonden: *Alleman* wapent zich. Dan willen wij niet achterblijven, dachten ze.

En alles wat benen had spoedde zich huiswaarts, zodat de hele burgerij weldra van kop tot teen gewapend was en.... de ongewenste Spanjaarden de poort der stad uitjoeg.

VONKJE

1 De soldaten stonden stram in de houding. Even keek de majoor Vonkje strak aan. Toen keerde hij zich tot Jackie: „Heb jij dat kind hier gebracht?" „J....j....ja, majoor!" stamelde Jackie. Vonkje had wel willen wegkruipen.

2 De majoor draaide zich om en beval beiden hem naar zijn kamer te volgen. „Wat is hij van plan te doen, Jackie?" vroeg Vonkje beduusd. „Hij kijkt zo kwaad!" Jackie vond het beter, maar niet te antwoorden.

3 Zodra ze echter de kamer van de majoor bereikt hadden, begon deze tegen Vonkje te glimlachen. „Je zong prachtig, kindje!" zei hij. „Maar je moogt hier zonder mijn verlof niet zijn. Kleine meisjes mogen dat nu eenmaal niet!"

4 Vonkje voelde zich danig opgelucht, nu de majoor niet echt boos op haar bleek. „Ik zou het leuk vinden, als je een Kerstuitvoering voor de soldaten kon organiseren," ging de majoor voort. „Dat zal ik juffrouw Barry vragen," antwoordde Vonkje

5 Het was erg laat, toen Vonkje thuis kwam en juffrouw Barry stond haar zenuwachtig op te wachten. „Waar ben je al die tijd geweest, Vonkje?" vroeg ze. Daarop vertelde Vonkje haar, wat er allemaal gebeurd was.

6 „Ik moest een liedje zingen bij de soldaten, juffrouw Barry," verklaarde ze. „en toen vroeg de majoor, of we niet een Kerstuitvoering konden organiseren" „Dat zou best gaan," zei juffrouw Barry. „Ga nu maar gauw slapen."

de vrolijke Vrijbuiter

7 De volgende dag was de school vol van het nieuws. „Kostelijk!" juichte Lola. „Een uitvoering voor de soldaten!" „En jullie zult een nieuw costuumpje nodig hebben," merkte juffrouw Barry op. „We moesten er maar dadelijk op uitgaan."

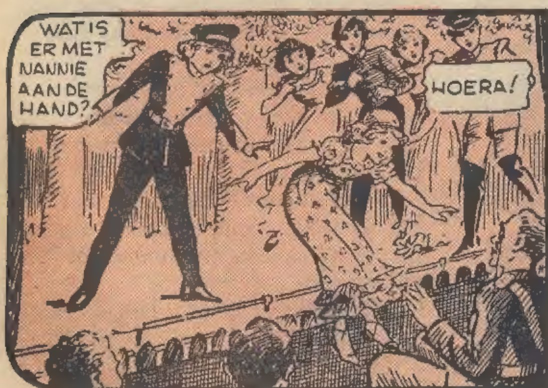
8 Het verdere deel van de ochtend werd in het grote klerenmagazijn van de stad doorgebracht. „Dit is, wat we hebben moeten," zei juffrouw Barry ten slotte. „Jullie ziet er echt uit als kwieke soldaatjes."

9 Enkele dagen later was alles voor de uitvoering gereed. Jackie en zijn makkers hadden voor een keurig toneel in het atelier gezorgd. „De zaal is vol, juffrouw Barry," fluisterde Vonkje. „We kunnen gerust beginnen."

10 Het gordijn werd opgehaald en de opgetogen toeschouwers zagen Vonkje aan het hoofd van haar troep het toneel opmarcheren onder het zingen van een lustig liedje. „Maar dat is prachtig," riep de majoor, die vooraan zat.

11 Toen vormden de meisjes een rij en begonnen te dansen. Alles ging in de puntjes, tot opeens Nannie uit de rij naar voren schoot, over het voetlicht sprong en zich met een juichkreet op de knieën van de majoor liet vallen.

12 De meisjes waren zo verbluft, dat zij hun dansje afbraken en met schrik naar Nannie staarden. „Vreselijk!" kreet Lola. „Ze is bij de majoor op schoot gesprongen! We zullen er maar mee ophouden, Vonkje!"

Boefje

Er was eens een klein zwart poesje. En weten jullie, hoe dat poesje heet? Zal ik het eens vertellen? Dat is een heel verhaal. Luister maar.

Toen het kleine zwarte poesje bij ons kwam, dachten we alle drie:

„Ach, wat een liefje, wat 'n schattig, zwart poesje."

En Jennie, het meisje, zei: „Mam, zullen we hem Petertje noemen?"

Maar Jan, de jongen, zei: „Nee mam, laten we hem Moortje noemen!"

Toen werd Jennie, het meisje, boos en zei: „Moortje! Waarom nou Moortje? Iedere zwarte kat heet Moortje. Nee, Petertje is veel leuker, mam!"

Natuurlijk werd Jan, de jongen, toen ook boos en antwoordde: „Pff, Petertje, Petertje, zó iets geks heb ik nog nooit gehoord. Dát kan alleen een meisje verzinnen .... O, mam, kijk nóú eens!"

En hij wees verschrikt naar het raam.

Het lieve zwarte poesje vond het kibbelen van Jennie en Jan niets leuk en was stilletjes naar het raam geslopen.

En daar zag het een dikke zwarte vlieg, die op en neer vloog voor het raam.

„Zzzoem, zzzoem," zei de dikke vlieg.

„Prrr, mieuw," zei 't kleine zwarte poesje en roef, daar hing het boven in het gordijn!

Toen lachten we alle drie en ik zei: „O, wat ben jij een parmantig boefje; zullen we jou maar „Boefje" noemen?"

Jennie, het meisje, en Jan, de jongen, lachten weer en riepen: „Boefje, Boefje" en .... „Prrr, mieuw" zei het zwarte poesje.

Het sprong naar beneden en holde naar hen toe.

Jan, de jongen, pakte het 't eerst en aaide het, en het poesje gaf kopjes en begon te spinnen.

Jennie, het meisje, wilde Boefje ook aaien en het poesje begon te spelen en rolde op zijn ruggetje en stak zijn kinnetje eigenwijs in de lucht.

Daardoor zag Jennie een heel klein wit vlakje in z'n hals en ze zei lachend: „Kijk, Jan, het is geen echt Moortje, want het heeft drie witte haren in zijn halsje."

Jan bekeek het poesje ook eens goed en zag nog drie witte haren bij een achterpootje.

Bijna gingen Jennie en Jan weer kibbelen, omdat Jennie zei, dat dát er misschien wel vijf waren.

„Prrr, vier," zei Boefje en rende weg, maar 't kan natuurlijk ook zijn, dat het poesje „prrr, mieuw" zei; dat kon ik niet helemaal goed verstaan.

Zó komt het, dat het kleine zwarte poesje „Boefje" genoemd werd.

Als Jennie, het meisje, of Jan, de jongen: „Boefje, Boefje" roepen, rolt het poesje soms als een harig zwart kluwentje de trap af, want Boefje is heus wel eens een beetje stout en kruipt dan stilletjes in het bed van Jan, de jongen.

Die zegt dan: „Mam, je hebt toch maar 'n goeie naam voor dat zwarte beest uitgezocht!"

Maar hij lacht er bij, want hij is nooit echt boos op het zwarte Boefje, ook niet, als het poesje zijn koekje opeet.

„Prrr, mieuw," zegt het dan en het knabbelt, bijt, slikt en schudt met zijn kopje heen en weer of het wil zeggen:

„Heerlijk Jan, wat zijn koekjes toch lekker!"

Jan, de jongen, was niet eens boos, toen Boefje zijn vlees had opgegeten, dat mam extra op zijn bord had gelegd, toen hij ziek geweest was en weer dikke rode wangen moest krijgen van oom dokter.

„Poeh," zei Jan, „poeh, rode wangen, wat heb je daar nou aan, ik heb veel liever voetbalschoenen!"

„Prrr, mieuw," zei Boefje en holde weg met iets wat lang en bruin was....

Jennie, het meisje, proestte van het lachen en zei: „Boefje heeft al vast een veter voor je meegenomen, Jannus!"

Toen holden ze alle drie door de kamer, tot er geen enkel kleedje meer recht lag en ik boos ging kijken.

Boefje was helemaal opgewonden door de jacht en hapte naar de franje van het tafelkleed. Hij nam een sprong recht omhoog en kwam met het kleed weer op de grond terecht.

Maar ook met het mooie koekschaaltje, dat op tafel stond en nu in honderd stukjes viel.

„Mieuw," zei hij verschrikt en sloop stilletjes weg.

„O, Boef," zei Jan, „nou is mam boos, hoor, en krijg je vast geen vlees vandaag."

„Prrr, mieuw," zei Jennie, het meisje alvast, maar Boefje zei niets.

„Waar zou hij nou zijn, mam?" vroeg Jennie verbaasd. „Hij zegt niks!"

„Jan, kijk eens waar hij gebleven is, dan help ik mam de rommel opruimen." Jan zocht en zocht en Jennie zocht mee.

Boefje was weg. Jennie en Jan riepen: „Boefje, Boefje!" Het bleef helemaal stil....

Toen belde de slager en bracht vlees en worst.

„Geef eens even m'n boodschappentas, Jenniemeisje," vroeg ik, „daar zit m'n geld in. En waar is die stoute Boef toch gebleven, Jan?"

„Prrr, hier," zei Boefje en stak zijn kopje uit de boodschappentas, die Jennie, het meisje, van schrik bijna liet vallen.

En Jennie en Jan rolden van het lachen met Boefje samen op de grond.

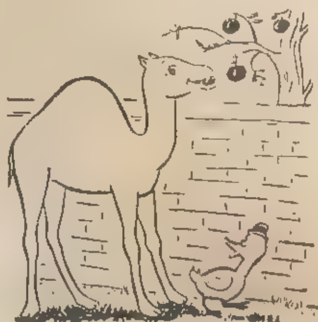
„Wat een slim zwart katje, mam," zei Jan, „ik denk, dat hij heus verstand heeft."

„En ik denk, dat hij in de tas is gekropen, omdat hij daar z'n staart kan pakken, mam," zei Jennie, „want daar holt hij anders altijd zo hard achteraan!"

Misschien heeft Jennie wel gelijk, want Boefje ligt nu vaak in de tas en hapt dan in zijn mooie lange zwarte staart.

HET KLEINE EENDJE EN DE GROTE KAMEEL

Het kleine eendje stond bij een boom. De grote kameel ook.
„Het is toch maar heerlijk om groot te zijn," zei de kameel.
„Maar ik vind het veel prettiger om klein te wezen," vond het eendje.
„Zullen we samen een eindje gaan wandelen?" stelde de kameel voor. „Dan moeten we daar onderweg toch nog eens over praten."
En dus gingen de twee op stap.
Al spoedig kwamen zij bij een hoge muur. Aan de andere kant van die muur stond een mooie appelboom. De grote kameel kon met zijn kop net over de muur heen komen en een paar van de lekkere appels plukken. Het eendje was veel te klein om dat te doen.
„Zie je nu zelf, dat het veel prettiger is om groot te zijn?" vroeg de kameel.
Het kleine eendje voelde zich zo ongelukkig, dat het geen antwoord gaf.
Toen wandelden ze samen verder.
Spoedig kwamen ze bij een andere muur. Ook daarachter groeide een mooie appelboom. De muur was echter zo hoog, dat de kameel er met zijn kop niet overheen kon reiken. Maar onder in de muur zat een gat en daar kon het kleine eendje precies door.
Het kroop door de opening en smulde heerlijk van de appels die op de grond waren gevallen.
Toen het weer terugkwam bij de kameel, zei het eendje: „We hadden allebei gelijk."
De grote kameel was het met hem eens.
Toen wandelden ze samen, als goede vrienden, terug.

MIDAS' MALLE MORMELKUREN

Hè, wat heerlijk, die morgen,
en zon overal;
Ik kreeg niet genoeg
van die gloeiende bal.
't Was zo rustig en stil....
hei, wat is dat voor een mop,
Daar tikte, ja werkelijk,
iets hards op mijn kop.
Ik viel en bleef liggen,
zo goed als verdoofd,
En van alle macht
in mijn poten beroofd.
Een stroper had mij
voor een haas aangezien!
't Is mis, dacht ik angstig,
maar hier hielp geen gegrien.

De stroper — die naarling —
kwam fluks naderbij
En schopte kwaadaardig
precies in mijn zij
„Een hondje," zo bromde hij,
„van speelgoed, hoe kan 't!"
En hij wierp me minachtend
weer neer in het zand.
Maar ik, nee, warempel,
dat nam ik toch niet,
Al was ik geen haas,
dat scheelt me geen biet,
Ik sprong overeind
en ik gromde verwoed,
Alsof ik een hond was
van vlees en van bloed.

(Wordt vervolgd)

De kleine knutselaar

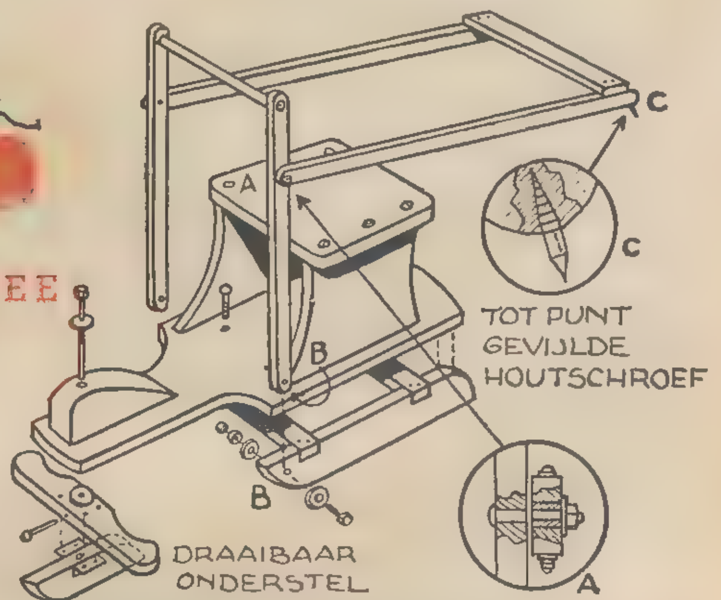

WE MAKEN EEN PRIKSLEE

In plaats van met twee stokken kunnen we onze prikslee ook anders in elkaar knutselen, zodat we er een soort roeislee van maken, met bestuurbaar voorstuk voor de voeten. Wie over een oude afgedankte ligstoel kan beschikken is al een heel stuk op weg. Uit de tekening blijkt voldoende duidelijk hoe het hele sleetje in elkaar moet zitten. De „roeiriemen" bevestig je er met schroeven zodanig aan, dat de armen van de punten A en B genoeg speling hebben. Het gat in die armen dus wat groter maken dan de schroef zelf, zodat deze niet klemt. Vergeet ook niet tussen schroefkop en hout een metalen ringetje te plaatsen om de wrijving te vergemakkelijken.

Bij C zet je aan beide kanten van 't roeitoestel een flinke houtschroef. Je knijpt of vijlt de kop af en vijlt die verder scherp bij, zodat de punt stevig „pakt" in het ijs. En dan maar roeien.

LEUKE GEZICHTEN

Je hebt hiervoor nodig een vel behoorlijk tekenpapier, dat je later ook met waterverf kunt bewerken.

De hier afgebeelde koppen kun je in heel weinig tijd klaarmaken en als je de kneep eenmaal te pakken hebt, is het een klein kunstje voor jullie, om allerlei andere modellen, die je zelf uitdenkt, in elkaar te knutselen.

Hoe je moet beginnen? Je deelt jullie vel tekenpapier zorgvuldig in vierkanten in. Afmetingen van een centimeter zijn al voldoende, maar je kunt ook 1½ cm nemen. Dan wordt het model iets groter natuurlijk.

Ga heel zacht over het papier bij het uittekenen, zodat je de potloodstrepen nadien gemakkelijk kunt wegvlakken. Heb je de hele tekening, aan de hand van de vierkantjes, die wij geven, overgenomen met potlood, zet ze dan over in inkt of bewerk ze met waterverf, al naar gelang van jullie persoonlijke smaak.

De schuine lijntjes bovenaan, in het midden van de kop, knip je in met de schaar, zodat je allemaal losse strookjes krijgt naast elkaar. Die strookjes vouw en plooi je dan naar believen. Die strookjes stellen de haardos voor. Ook rondom de oren knip je het papier weg tot aan het stippellijntje, niet verder, want het is niet de bedoeling dat jullie er de oren afknippen.

Knip nu ook de nodige gleuven in het papier, zodat je de neuzen er in kunt steken met het slipje dat er bovenaan zit. Ook twee gleuven maken voor de band die onder om de rol komt. Ben je zover, dan maak je van het papier een koker of buis, die je aan de achterkant vastplakt.

Je kunt ook aan de achterkant, bovenaan, een gaatje in het papier maken, zodat je de koker aan de wand kunt hangen of waar je wilt. Grappig is het ook, als je aan de binnenkant van de koker een klein lampje hangt van 4 of 6 volt, dat je verbonden hebt met een batterijtje.

Als je dan zo'n hele serie van die koppen aan jullie muur hebt hangen en je knipt het licht uit en maakt het zaklampje aan, is het een allergrappigst gezicht.

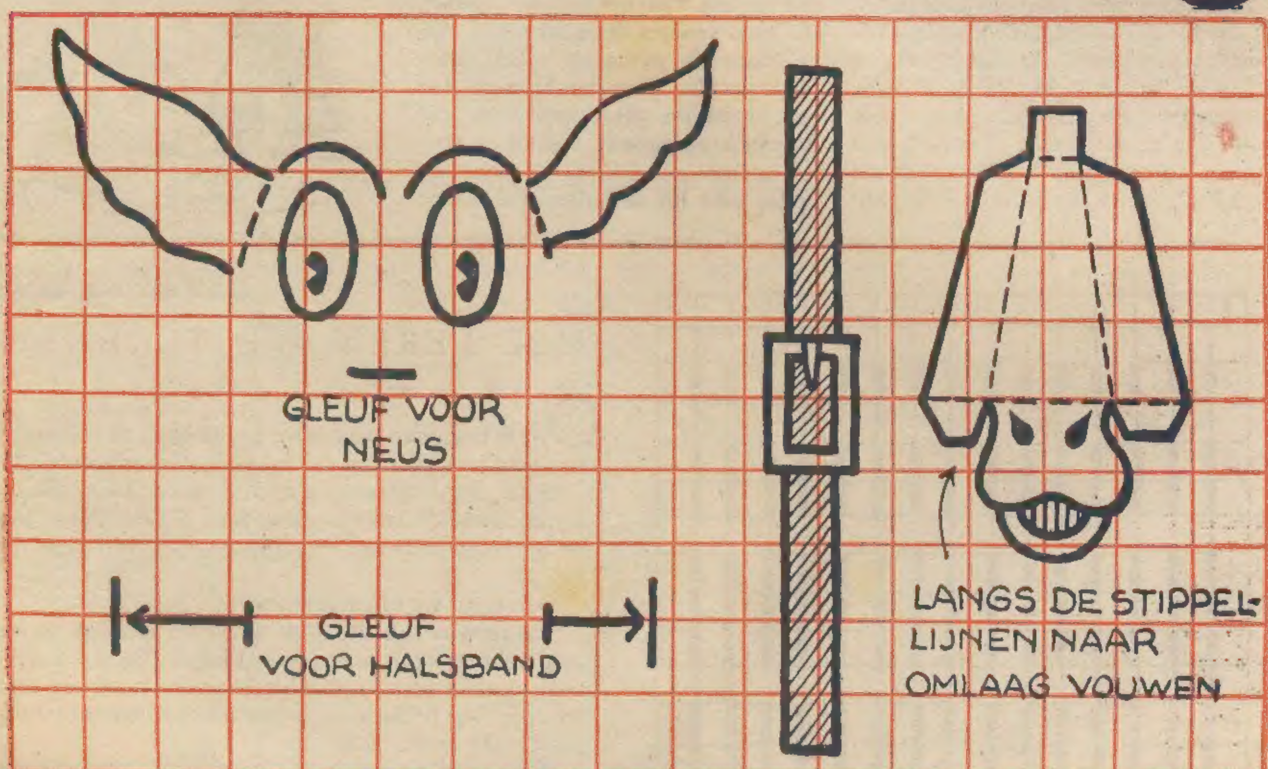
Bedenk dan verder zelf maar een stel rare snuiten en snuiters, die je op dezelfde manier klaarmaakt.

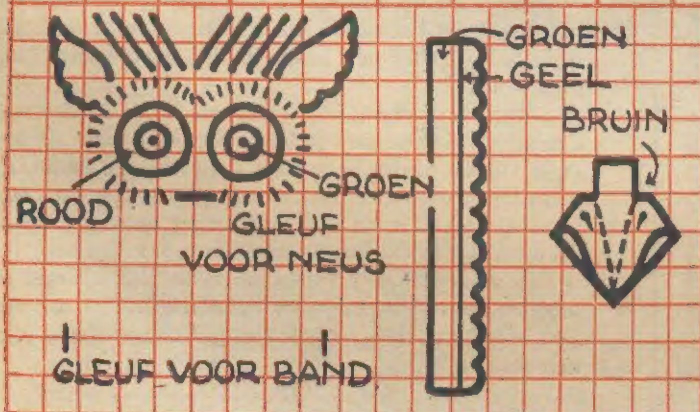

VOORBEELDEN:
LEUKE GEZICHTEN

WAT WORDT ER GESPEELD?

NAAMSPELLETJE

Een van de meisjes vraagt aan de anderen om de beurt: „Weet jij een leuke naam voor het dochtertje van mijn zusje? Maar ze houdt niet van Ellen. Dus geen Ellen alsjeblieft."

Is het antwoord bijvoorbeeld „Anna", dan zegt ze: „Ja, dat is wel een aardige naam," en ze stelt haar vraag aan de volgende. Antwoordt die dan bijvoorbeeld: „Louise", dan moet zij een pand betalen; zegt ze: „Lilly", dan moet ze zelfs drie panden betalen, want dit woord heeft drie L's en Ellen (L-en) waren immers niet gewenst. Begrepen?

Men kan natuurlijk afwisselen met een andere letter.

PYRAMIDE

Elke speler heeft een bepaald aantal ballen (men kan het ook eventueel met grote stuiters doen). Men trekt een kleine kring op de grond, in welks midden een der spelers een pyramide bouwt, door namelijk drie ballen dicht bij elkaar te leggen en een vierde bal in het midden. Elk der spelers kan nu van een plaats, die men vroeger bepaald heeft, zijn bal naar de pyramide rollen, mits hij voor elke keer dat hij rolt, een bal of stuiter geeft aan hem, die de pyramide opstelt. Indien de speler nu met zijn bal in de pyramide komt, wint hij de ballen, die uit de cirkel worden gestoten. De pyramide wordt dan door de eigenaar, die verplicht is ze voortdurend te onderhouden, weer opgebouwd. Dit is een goed spel in een kamer en men wisselt het af, door de eigenaar van de pyramide telkens te verwisselen met een ander. Hij, wiens bal in de cirkel blijft liggen, moet wachten totdat hij er weer wordt uitgeworpen, of totdat de pyramide verandert van bouwer.

VOOR DE KLEINTJES

HOE LEREN WE TEKENEN?

Een punt en vijf streepjes

Om te beginnen zorgen we in het bezit te komen van een blad met allemaal ruitjes, liefst niet te grote.

Onze eerste oefening is nu om op een bepaalde lijn, bijvoorbeeld de tweede van boven af, een flinke punt te zetten, *precies* op het snijpunt van de ruitjes (zie fig. 1).

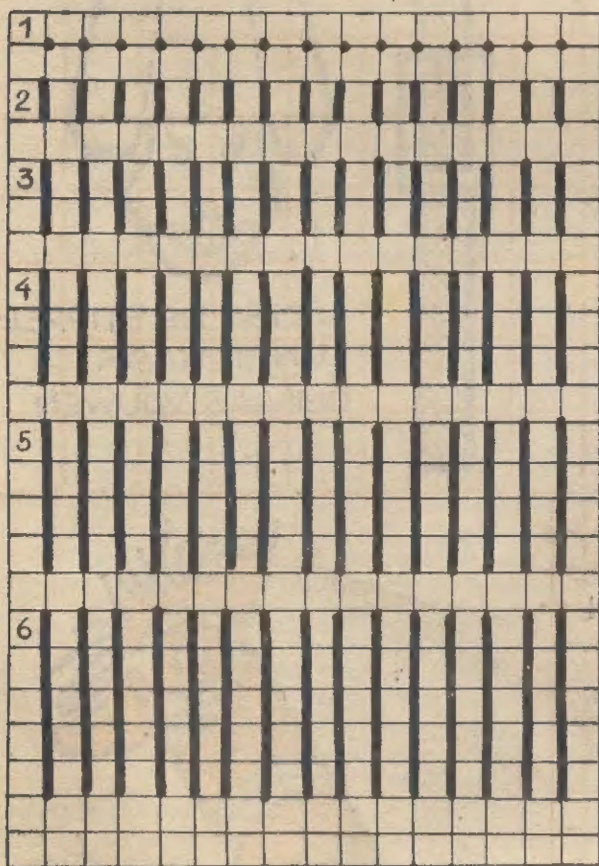
Dan gaan we een stapje verder.

We nemen een volgende regel en trekken nu een loodrecht streepje tussen twee lijntjes (fig. 2). Zorg er voor, dat het geen kronkellijntje wordt, maar een recht streepje. We hebben nu zo iets als een i met een flinke punt recht er bovenop.

We maken nu ons lijntje wat langer, namelijk van het eerste tot het derde lijntje. Over twee vierkantjes dus (fig. 3). Oefenen totdat je een goed recht lijntje kunt trekken.

Volgende oefening (4). Weer een hokje verder naar omlaag. Niet zo maar een lijntje trekken, maar de hele regel vullen, totdat je in staat bent om een behoorlijk recht lijntje te maken. Dan oefenen we verder no 5 en 6, waarmee we vier en vijf vierkantjes door een rechtopstaand lijntje hebben verbonden.

Een volgende keer zullen we zien, wat we met die punt en die vijf beginlijntjes kunnen doen. Je zult eens zien, wat een aardige figuurtjes jullie daarmee al kunnen maken.

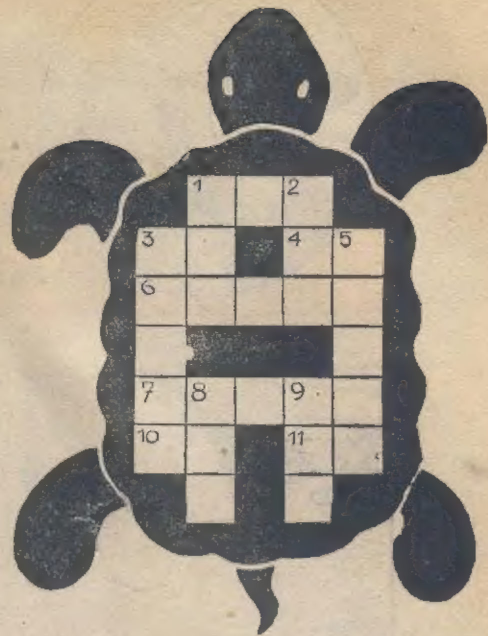
Een bladzij PUZZLES

TOVERVIERKANT

Van links naar rechts en van boven naar beneden dezelfde woorden invullen.

1 Graafwerktuig
2 Vaartuig
3 Begane grond
4 Vrucht uit de tropen
5 Larve van de langpootmug

SCHILDPADPUZZLE

Van links naar rechts:

1 Speelgoed voor meisjes
3 Grote rivier in Noord-Italië
4 De 15e en 5e letter v. h. alfabet
6 Zeer sterke wind
7 Afkorting van Charlotte (verkleinwoord)
10 De eerste helft van mooi
11 Slede

Van boven naar beneden:

1 Vat van aardewerk
2 Een duw
3 Kerkelijk lied
5 Watervat met hengsel
8 Mannelijk familielid
9 Kledingstuk

WIE SCHOOT DE APPEL VAN HET HOOFD VAN ZIJN ZOON? HIER ZIJN TIEN VOORWERPEN. VUL DE NAMEN IN EN DAN STAAT DE NAAM VAN DE SCHUTTER IN DE GEKRUISTE VAKJES.

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

KOM JE VRIJ?

Van A naar 7—1—3—2—9—6—5—8—4 naar D.

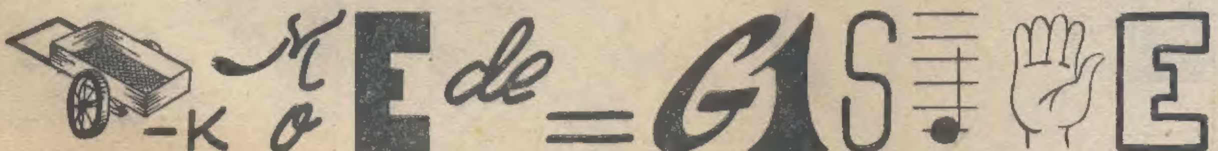
*

Spreekwoordenrebus:

DE AANHOUDER WINT

Hoe dikwijls is het ons al voorgekomen, dat we moedeloos ons werk staakten, omdat we dachten, dat we er toch niets van terecht zouden brengen. Laten we dan bedenken, dat we moeten volhouden. We zullen dan al spoedig tot de ontdekking komen, dat het geleidelijk beter gaat en dat, wat eerst maar niet wilde lukken, er ten slotte lang niet gek begint uit te zien. Al doende leert men immers! De aanhouder wint, komt over alle moeilijkheden heen.

SPREEKWOORDENREBUS

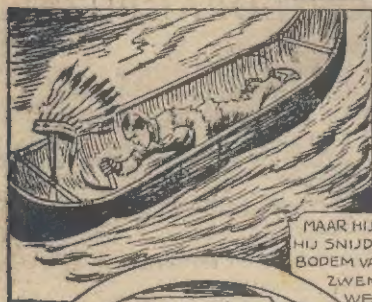

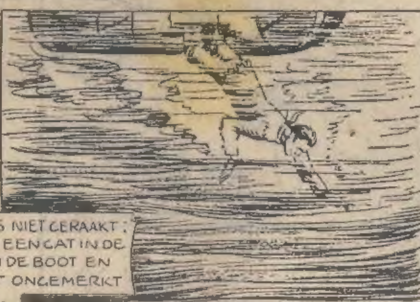
PIER PANIEK en HET ZUSJE VAN SJORS, SUZIE REBEL

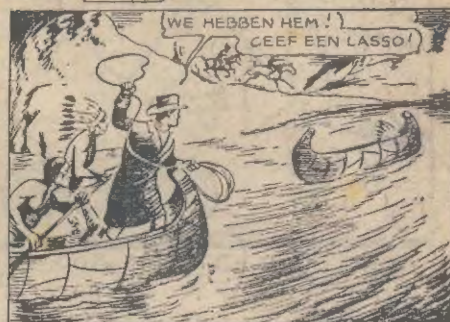

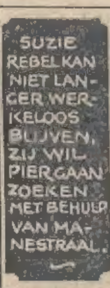

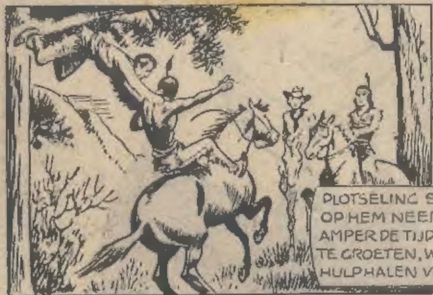

OOK SUZIE EN MANESTRAAL ZIJN IN GEVAAR. KUNNEN ZIJ BIJTIJDS HULP VERWACHTEN?